

Convenció Ajuntament+Sostenible

Grup de treball:
L'Ajuntament+Sostenible al dia a dia

Informe de la primera sessió de diagnosi del Grup de Treball

Juliol 2009

Ajuntament de Barcelona

Barcelona
pel Medi
Ambient

Índex

1. Introducció.....	3
2. Presentació marc	5
3. Relació d'actuacions	6
3.1. Paper i consum d'altres recursos.....	6
3.2. Residus.....	7
3.3. Aigua i energia.....	8
3.4. Formació, informació, comunicació i altres	9
4. Valoració de les actuacions fetes o en curs	11
4.1. Actuacions	11
4.2. Àmbits i línies de treball	11
4.3. Valoració.....	12
5. Altres consideracions destacables	16
ANNEX 1: resum de les accions	17
ANNEX 2: Fotografia de grup.....	24

1. Introducció

Dades de la reunió

Dia: 18/06/2009.

Lloc: Espai Jove de Gràcia.

Hora: 9 – 13 h.

Objectiu de la sessió de treball

Conèixer quines iniciatives i pràctiques dels treballadors i treballadores municipals s'han portat a terme per fer del treball diari una activitat el més sostenible possible i quina valoració mereixen en termes de debilitats i fortaleces.

Assistents

Relator: Francesc Roma, Districte de Gràcia.

Facilitadora: Helena Estevan, Ecoinstitut Barcelona.

Assistents de la primera sessió del Grup de Treball		
Nom	Cognoms	Departament
Josep M ^a	Busquets Vidal	Districte de Ciutat Vella.
Conxi	Rey Seijas	Districte de Sants.
Àngela	Pellicer Buatell	Districte de les Corts.
Francesc	Roma Millan	Districte de Gràcia.
Esperanza	Álvarez Álvarez	Districte de Gràcia (Centre Cívic La Sedeta).
Elena	González Chaves	Districte de Gràcia.
Albert	Estrany Coll	Districte de Gràcia (Centre de Serveis Socials del Coll).
Imma	Moratalla Valls	Districte de Gràcia.
Eulàlia	Bohigas	Zoo de Barcelona, BSM SA.
Berta	Aubets	Medi Ambient, BSM SA.
Teresa	Udina Abello	Promoció Econòmica.
Inma	Nuño Rodríguez	Institut de Cultura de Barcelona.
Joana	Ruiz Acosta	Imatge i Serveis Editorials.
Josep Manel	Ballester Rosell	Àrea de Medi Ambient.
Xavier	Vilà Icart	Servei de Prevenció de Riscos Laborals, Gerència de Recursos Humans.
Sergi	Carrasco Garcia	Urbanisme.
Agustí	Pujol Birbe	Institut Municipal de Persones amb Discapacitat.
Eva	Guarino González	Àrea de Medi Ambient.

Assistents de la primera sessió del Grup de Treball		
Nom	Cognoms	Departament
Xavier	Felip	Àrea de Medi Ambient.
Helena	Barracó Nogués	Millora Contínua - Medi Ambient.

2. Presentació marc

Francesc Roma, tècnic de Serveis Personals del Districte de Gràcia, va explicar des de la seva experiència algunes de les accions que es porten a terme per tal de fomentar hàbits diaris més sostenibles entre els treballadors del districte.

Va portar com a exemple el kit de material sostenible (que inclou un got de plàstic reutilitzable, un airejador per l'aixeta, un estoig amb bosses per recollir les caques del gos i una bossa de cotó reutilitzable) que es dona com a benvinguda als nous treballadors, per tal que des del principi siguin conscients de la presència del tema ambiental al lloc de treball.

A més dels materials de suport, va explicar alguns exemples que posaven de manifest la importància de la interacció entre les persones en el foment de bons hàbits de treball com el plafó de notícies que tenen a les impressores per intercanviar informacions ambientals d'interès o els diàlegs que tenen lloc en relació a la temperatura de l'aire condicionat.

3. Relació d'actuacions

Durant el treball individual, cadascun dels participants va destacar les principals accions realitzades on en curs a les seves dependències en relació al tema tractat.

La totalitat d'accions mencionades, així com a quina dependència pertany cada acció, es pot consultar a l'annex 1¹.

A continuació es presenta un resum de les accions mencionades, agrupades pels grans grups temàtics o línies de treball.

3.1. Paper i consum d'altres recursos

L'ús de paper reciclat va ser una acció destacada per deu dels participants². En dos casos es va comentar que, tot i que va suposar un esforç, finalment s'ha aconseguit estendre l'ús de paper reciclat a les Oficines d'Atenció al Ciutadà. Tant pel vocabulari utilitzat a l'hora d'apuntar les accions (ús de paper reciclable, ecològic...) com pels comentaris que es van fer durant el grup de treball va quedar palesa la necessitat d'informació clara sobre el paper reciclat, les seves propietats i usos.

Representants d'algunes dependències van destacar que encara es fa poc ús del paper reciclat, mentre que altres van posar de manifest que el 100% de paper utilitzat és reciclat.

A més a més del paper reciclat, es va esmentar la introducció de criteris ambientals en altres articles com els tòners remanufacturats, les bosses de fècula de patata (per substituir les de plàstic) o la reducció de productes químics en els productes per impressores i fotocopiadores. Per contra, en comentar els criteris ambientals de la resta de material d'oficina, els assistents van manifestar que aquests no es percebien.

També es van classificar en aquest grup les accions relacionades amb la reutilització i reducció del consum de paper.

- Dotze participants van destacar que a la seva dependència es porta a terme una reutilització del paper imprès per una cara, ja sigui com a paper per a notes, per imprimir correus electrònics o altres documents en esborrany, o faxos.

¹ A l'annex es troba la transcripció de totes les accions. Aquestes es presenten agrupades per àmbits tal i com els participants les van classificar.

² En alguns casos com a un punt més acompanyant a altres accions, i per aquest motiu no totes les accions que mencionen l'ús de paper reciclat es troben classificades al mateix àmbit.

- Sis participants mencionen que a les seves dependències la impressió a doble cara és una pràctica habitual.
- Tres participants mencionen l'ús de mitjans digitals per a reduir el consum de paper com l'escàner o l'agenda electrònica.
- I en un altres cas es menciona també la reutilització d'altres materials d'oficina com arxivadors o dossiers.

Durant la segona dinàmica de treball, destinada a la valoració de les accions, els participants encarregats de valorar les accions relacionades amb el paper i el consum d'altres recursos van agrupar les accions en els següents àmbits:

- paper reciclat.
- reutilització de paper.
- reducció de paper.
- altres accions de consum de materials.

La relació íntegra de les accions i dependències agrupades per àmbits es pot consultar a l'annex 1.

3.2. Residus

La generalització de la recollida selectiva va ser un dels temes més mencionats pels assistents. En concret:

- onze participants van mencionar la recollida selectiva de paper.
- quatre la de plàstic.
- set altres recollides (tònners, piles, matèria orgànica, CDs, etc.).

I en algun cas simplement es va mencionar l'existència de contenidors per a la recollida selectiva, en sentit ampli.

Adicionalment, es van detectar també algunes mancances del sistema com la manca d'espai per instal·lar els contenidors o la manca d'algun contenidor específic com, per exemple, el de plàstic).

També es van classificar en aquest grup altres accions relacionades amb la reducció de residus (diferents a la reutilització de paper). Així, cinc participants van destacar l'ús

de gots o tasses reutilitzables o bé la reutilització de gots de plàstic, i es va mencionar també una altra acció de reducció de residus com l'ús de carmanyola per a l'esmorzar.

Durant la segona dinàmica de treball, destinada a la valoració de les accions, els participants encarregats de valorar les accions relacionades amb els residus van agrupar van agrupar les accions en els següents àmbits:

- recollida selectiva.
- gots reutilitzables.
- altres accions de reducció de residus.

La relació íntegra de les accions i dependències agrupades per àmbits es pot consultar a l'annex 1.

3.3. Aigua i energia

Es van mencionar 7 accions relacionades amb l'estalvi d'aigua.

- Dues sobre vàters amb doble descàrrega o altres sistemes per reduir la descàrrega.
- Dues sobre reducció del consum d'aigua a les aixetes (ja sigui per reducció del cabal o altres accions).
- Dues mesures relacionades amb avisar al personal de manteniment de les avaries i/o fuites.
- I un altra acció específica del zoo de Barcelona per a reduir el consum d'aigua en la neteja dels llacs.

També va posar-se de manifest el dèficit d'alguns edificis que no presenten cap sistema d'estalvi d'aigua instal·lat (reductors de cabals o sistemes de doble descàrrega).

Pel que fa a l'estalvi energètic, es van mencionar les següent accions.

- Nou accions feien referència al tancament de llums.
- Tres a fomentar l'ús de les finestres: ja sigui per l'entrada de llum natural com per ventilació.
- Tres a controlar la temperatura de les oficines.

- Vuit mencionen el fet d'apagar els ordinadors i les impressores en marxar de les oficines.
- I en un cas es destaca l'existència d'una Comissió d'Estalvi Energètic.

Com a punt negatiu es va mencionar que a determinades dependències no tothom apaga el llum i/o els ordinadors.

Durant la segona dinàmica de treball, destinada a la valoració de les accions, els participants encarregats de valorar les accions relacionades amb l'aigua i l'energia van agrupar van agrupar les accions en els següents àmbits:

- estalvi d'aigua.
- aire condicionat/calefacció.
- aparells elèctrics/llums.

La relació íntegra de les accions i dependències agrupades per àmbits es pot consultar a l'annex 1.

3.4. Formació, informació, comunicació i altres

En primer lloc, es van mencionar dos casos on s'havia portat a terme formació als treballadors en general sobre temes ambientals.

En dos casos més es va destacar la creació d'"equips verds" formats pels mateixos treballadors per plantejar idees i possibles solucions de millora ambiental.

Adicionalment, una de les accions més esmentades va ser la que es va anomenar com a "*Pepito Grillo*", fent referència a les persones que motiven i fomenten actituds més respectuoses amb el medi ambient amb els companys. En total es van mencionar 10 exemples d'accions destinades a recordar hàbits més sostenibles als companys, que fan relació a accions d'estalvi d'energia, aigua i temes ambientals en general (dos casos de cada), i un cas relacionat amb temes de residus, un de consum de paper, un de mobilitat i un de temes socials.

També es van classificar en aquest grup altres accions com els regals d'empresa amb caràcter ambiental, la introducció de productes de comerç just a les màquines de venda automàtica o la participació en el projecte "BICIA'T", de foment de la bicicleta entre els treballadors municipals.

Finalment, esmentar una acció molt específica: el manteniment de la biodiversitat urbana al Zoo de Barcelona, que donat el seu caire únic, no es va agrupar amb cap altra actuació.

Durant la segona dinàmica de treball, destinada a la valoració de les accions, els participants encarregats de valorar les accions relacionades la formació, informació, comunicació i altres van agrupar les accions en els següents àmbits:

- cursos de formació a tot el personal.
- "*Pepito Grillo*".
- equips verds i voluntaris.
- editar instruccions de doble cara.
- regals d'empresa ambientals.
- informar sobre proveïdors amb gestió ambiental.
- campanya BICIA'T.
- biodiversitat.

La relació íntegra de les accions i dependències agrupades per àmbits es pot consultar a l'annex 1.

4. Valoració de les actuacions fetes o en curs

Durant el treball col·lectiu es va ajuntar als assistents en 4 grups amb l'objectiu de valorar les fortaleces i debilitats de les actuacions mencionades. Els quatre grups es van formar seguint la classificació utilitzar per a l'agrupació de les actuacions:

- paper i consum d'altres recursos.
- residus.
- aigua i energia.
- formació/informació/comunicació i altres.

4.1. Actuacions

Els assistents van valorar les accions agrupades per àmbit, per tant no es va portar a terme la valoració específica de cada una de les accions.

4.2. Àmbits i línies de treball

Com s'ha esmentat anteriorment, els assistents van valorar les accions similars de forma conjunta agrupades en els següents àmbits per cadascuna de les línies de treball.

- Paper i consum d'altres recursos.
 - o Paper reciclat.
 - o Reutilització de paper.
 - o Reducció de paper.
 - o Altres accions de consum de materials.
- Residus.
 - o Recollida selectiva.
 - o Gots reutilitzables.
 - o Altres accions de reducció de residus.
- Aigua i energia.
 - o Estalvi d'aigua.
 - o Aire condicionat/calefacció.
 - o Aparells elèctrics/llums.
- Formació/informació/comunicació i altres.
 - o Cursos de formació a tot el personal.
 - o "Pepito Grillo".

- o Equips verds. Voluntaris.
- o Editar instruccions de doble cara.
- o Regals d'empresa ambientals.
- o Informar sobre proveïdors amb gestió ambiental.
- o Campanya BICIA'T.
- o Biodiversitat.

4.3. Valoració

A continuació es presenten les fortaleces i debilitats per cada àmbit i línia de treball.

PAPER I CONSUM D'ALTRES RECURSOS

Relació de fortaleces i debilitats en l'àmbit del paper i el consum d'altres recursos	
"PAPER RECICLAT"	
Fortaleces <ul style="list-style-type: none"> • Ús majoritari. • S'aconsegueix utilitzar a les OACS (conscienciació al ciutadà). • Targetes corporatives. 	Debilitats <ul style="list-style-type: none"> • Adaptació màquines (a vegades com excusa). • Falta conscienciació en llocs on s'utilitza poc.
"REUTILITZACIÓ DE PAPER"	
Fortaleces <ul style="list-style-type: none"> • Doble cara. • Paper de notes. • Enviament fax. • Ecopapereres. 	Debilitats <ul style="list-style-type: none"> • La impressió a doble cara no està generalitzada. • La reutilització de paper per notes és poc còmode. • El fax es pot substituir per correu electrònic. • Les ecopapereres són poc resistents.
"REDUCCIÓ DE PAPER"	
Fortaleces <ul style="list-style-type: none"> • Utilització agenda electrònica. • Ús escàner i correu electrònic. 	Debilitats <ul style="list-style-type: none"> • Problemes tècnics en l'escanejat amb paper reciclat.
ALTRES ACCIONS DE CONSUM DE MATERIALS"	
Fortaleces <ul style="list-style-type: none"> • Bosses de fècula de patata (ecològic). • Rebaixar productes químics (conscienciació). 	Debilitats <ul style="list-style-type: none"> • No són fàcils d'aconseguir.

Residus

Relació de fortaleces i debilitats en l'àmbit dels residus	
"RECOLLIDA SELECTIVA"	
Fortaleces <ul style="list-style-type: none"> • Alt poder participatiu. • Facilitat d'accés. • Funció social amb participació d'empreses d'inserció laboral. • Reducció de residus per eliminar. • Estalvi matèries primeres. • Conscienciació per generacions futures per tenir un millor planeta. 	Debilitats <ul style="list-style-type: none"> • Falta espai per ubicar contenidors. • Personal de neteja, a vegades, no col·labora en la separació de la recollida. • Més informació sobre els processos de reciclatge <i>a posteriori</i>. • Informació d'una recollida selectiva correcta. • Més esforç amb la separació de matèria orgànica.
"GOTS REUTILITZABLES"	
Fortaleces <ul style="list-style-type: none"> • Reducció quantitat de residus. • Estalvi econòmic. • Sensibilització ambiental. • Altres utilitats del got: p.ex. portallapis. 	Debilitats <ul style="list-style-type: none"> • Falta infraestructura adequada (p.ex. en una feina no hi ha rentaplats per neteja als gots). • Els gots dels patrocinadors moltes vegades són gratuïts.
"ALTRES ACCIONS DE REDUCCIÓ DE RESIDUS"	
Fortaleces <ul style="list-style-type: none"> • Evitar la contaminació (p.ex: entrepà en una carmanyola i no en paper d'alumini). 	Debilitats <ul style="list-style-type: none"> • Poca conscienciació d'algunes persones. • Poca paciència de la gent. (p.ex: no esperar-se al dia de recollida per llençar un moble).

Aigua i energia

Relació de fortaleces i debilitats en l'àmbit de l'aigua i l'energia	
"ESTALVI D'AIGUA"	
Fortaleces <ul style="list-style-type: none"> • Que ja estigui instal·lat el mecanisme d'estalvi. • Bona formació (mentaltització). • Capacitat d'inventar sistemes per adaptar les instal·lacions al màxim estalvi (temps de sequera). 	Debilitats <ul style="list-style-type: none"> • Edificis construïts sense mecanismes automàtics d'estalvi. • Hàbits incorrectes. • No deixar sense comunicar les fuites. • Grans fuites sota terra que no es solucionen perquè no "són de ningú", sense comptador i per tant sense control.
"ENERGIA - AIRE CONDICIONAT/CALEFACCIÓ"	

Relació de fortaleces i debilitats en l'àmbit de l'aigua i l'energia	
Fortaleces <ul style="list-style-type: none"> • Educació ambiental. • Cada cop la gent està més sensibilitzada (posar-se més o menys abric). 	Debilitats <ul style="list-style-type: none"> • Els desacords entre companys sobre la sensació de fred i/o de calor. • Portes i finestres obertes (pèrdua de calories i/o frigories). • Manteniment dels tancaments i dels aparells d'aire.
"ENERGIA - APARELLS ELÈCTRICS / LLUMS"	
Fortaleces <ul style="list-style-type: none"> • Conscienciació. • Automatismes. • Aprofitament llum natural (el clima ens ho permet). • Estalvi econòmic. 	Debilitats <ul style="list-style-type: none"> • Falses creences (que es gasta més si s'apaguen i s'encenen). • Els costums incorrectes (no encendre els llums si no fa falta). • Edificis difícils, perquè els fan sense sistemes d'estalvi (sense plaques solars). • Mala informació dels tècnics de manteniment. • Carència de responsable o responsables d'aturar-ho tot al sortir.

Formació/informació/comunicació i altres

Relació de fortaleces i debilitats en l'àmbit de la formació, la informació, la comunicació i altres	
"CURSOS FORMACIÓ A TOT EL PERSONAL"	
Fortaleces <ul style="list-style-type: none"> • Donar informació general. • Posicionament empresa. 	Debilitats <ul style="list-style-type: none"> • Excessiva oferta formativa d'altres temes. • Serveix a gent sensibilitzada. • No serveix la imposició.
"PEPITO GRILLO"	
Fortaleces <ul style="list-style-type: none"> • Funciona per fer de consciència. • Suposa un exemple permanent. 	Debilitats <ul style="list-style-type: none"> • Pot convertir-se en la mania d'algú. Quedar-se sol. • Pots cremar-te. • Pots crear reaccions contràries. • No pot cobrir un dèficit de l'organització.
"EQUIPS VERDS. VOLUNTARIS"	
Fortaleces <ul style="list-style-type: none"> • Participa gent de l'organització que normalment no participa. • Enganxa a gent no tan implicada. 	Debilitats <ul style="list-style-type: none"> • Dificultat dels òrgans de gestió d'incorporar els criteris que surten del grup.
"EDITAR INSTRUCCIONS DE DOBLE CARA"	
Fortaleces <ul style="list-style-type: none"> • Instruccions concretes, pràctiques, que la gent aprèn. 	Debilitats <ul style="list-style-type: none"> • Caldria que les instruccions tinguessin un marc, una marca global, dissenyada, un pla de formació.

Relació de fortaleses i debilitats en l'àmbit de la formació, la informació, la comunicació i altres	
"REGALS D'EMPRESA AMBIENTALS"	
Fortaleses <ul style="list-style-type: none"> Exemple d'implicació de l'empresa. Ajuda a difondre altres coses que fa l'entitat. 	Debilitats <ul style="list-style-type: none"> Pot banalitzar el projecte ("Repsol us ofereix el temps).
"INFORMAR SOBRE PROVEÏDORS AMB GESTIÓ AMBIENTAL"	
Fortaleses <ul style="list-style-type: none"> Crea xarxa. 	Debilitats <ul style="list-style-type: none"> Dificultat per certificar que els proveïdors compleixen criteris.
"CAMPANYA BICIA'T"	
Fortaleses <ul style="list-style-type: none"> Genera bon ambient. 	Debilitats <ul style="list-style-type: none"> Dificultat per gestionar el projecte: espais adequats, difusió... Pocs usuaris.
"BIODIVERSITAT"	
Fortaleses <ul style="list-style-type: none"> Encara comptem amb alguns espais amb fauna autòctona. Jardí especial per papallones. Prohibició trampes ratolins. Col·locació caixes alimentació... 	Debilitats <ul style="list-style-type: none"> Vulnerabilitat de la biodiversitat de la nostra ciutat.

5. Altres consideracions destacables

Finalment, com a comentaris i consideracions finals, els assistents van destacar que en general els treballadors de l'Administració tenen poca sensació de "necessitat d'estalvi", sense la responsabilitat d'haver de gestionar el millor possible els recursos públics.

També es va posar de manifest la relació dels temes ambientals amb la salut de les persones, fent èmfasi en que la millora ambiental dels temes relacionats amb el dia a dia també suposa una millora en la salut del personal municipal.

Finalment, també es va destacar la importància de la visualització de les accions. En aquest sentit, es va valorar positivament la possibilitat de participar d'aquest grup de treball per tal de compartir experiències i informació entre els assistents.

ANNEX 1: resum de les accions

Transcripció de les actuacions que es van mencionar durant sessió de treball d'aquest grup, agrupades pels àmbits definits pels assistents.

PAPER I CONSUM D'ALTRES RECURSOS

Relació d'accions i dependències responsables en l'àmbit del paper i del consum d'altres recursos	
Acció	Dependència
"PAPER RECICLAT"	
<ul style="list-style-type: none"> Ús de paper reciclat. 	Servei de Prevenció de Riscos Laborals, Gerència Recursos Humans.
<ul style="list-style-type: none"> Utilitzar només paper reciclat. Reutilitzar paper per notes. 	Recursos Interns, Districte de Les Corts.
<ul style="list-style-type: none"> Compra de paper ecològic 	Imatge i Serveis Editorials.
<ul style="list-style-type: none"> Demanda als proveïdors de cadena de custòdia del paper. Fem servir material de paper reciclat. 	Imatge i Serveis Editorials.
<ul style="list-style-type: none"> Utilització al 100% de paper reciclat a l'OAC del Districte i a la resta de dependències (expedients). 	Recursos Interns, Districte de Sants.
<ul style="list-style-type: none"> Utilització de paper reciclable (sempre que sigui possible inclòs al públic). Restes de paper per fer notes. 	Arxiu Municipal, Districte de Gràcia.
<ul style="list-style-type: none"> Inici d'un procés de compra verda: s'han començat a canviar materials per altres més sostenibles (p.ex. targetes corporatives de paper reciclat, tòners reomplerts...). 	BSM.
<ul style="list-style-type: none"> Poc ús de paper reciclat, tot i que amb insistència es demana que n'hi hagi. Molta gent en contra perquè dona molts problemes amb la fotocopiadora. 	Promoció Econòmica.
"REUTILITZACIÓ DE PAPER"	
<ul style="list-style-type: none"> Tots els documents interns, que no han de sortir, imprimir-los amb paper brut per una cara. Això comporta un treball de desgrapar i preparar el paper que ja ha estat utilitzat (passant una línia de llapis a la cara inútil) que faig a estones per descansar d'altres feines. 	Districte de Gràcia.
<ul style="list-style-type: none"> Increment de l'ús de paper reciclat. Increment de la impressió a dues cares. Reutilització paper: llibretes amb paper utilitzat. 	Districte de Ciutat Vella.

Relació d'accions i dependències responsables en l'àmbit del paper i del consum d'altres recursos	
Acció	Dependència
<ul style="list-style-type: none"> Instar els meus 11 companys a fer totes les fotocòpies en dues cares. Objectiu assolit. Fax: paper usat per una cara. Tallar paper per notes. 	Centre de Serveis Socials del Coll.
<ul style="list-style-type: none"> Contenidors de paper usat. Ús de dues bandes del paper. 	Promoció Econòmica.
<ul style="list-style-type: none"> Reciclar paper que surt de la impressora malament i fer blocs per a notes. 	Comunicació, ICUB.
<ul style="list-style-type: none"> Quan hem d'imprimir correus electrònics ho fem en paper ja utilitzat. Ús de paper ja utilitzar per fer paperets de notes, tenint en compte que no hi hagin dades personals. 	Centre Cívic La Sedeta, Districte de Gràcia.
<ul style="list-style-type: none"> Còpies a dues cares. Impressió i fotocòpies a dues cares. Reutilització de paper i ús escàner. 	Imatge i Serveis Editorials. Recursos Interns, Districte de Sants.
<ul style="list-style-type: none"> Reutilització de paper (doble cara) i paper reciclable. Oficina verda. <ul style="list-style-type: none"> Ecopapereres. Safata de paper reciclat. Doble impressió. Fer llibretes amb paper reciclat. 	Departament d'administració, Urbanisme. Zoo de Barcelona, BSM.
<ul style="list-style-type: none"> Reutilització de material d'oficina: arxivadors, dossiers, etc. 	Recursos Interns, Districte de Les Corts.
"REDUCCIÓ DE PAPER"	
<ul style="list-style-type: none"> Utilització agenda electrònica. Substitució de fotocòpies per arxius escanejats. 	Recursos interns, Districte de Sants. Recursos Humans, Àrea de Medi Ambient.
<ul style="list-style-type: none"> Reciclem el paper i també el fem servir per les dues cares. Ús de contenidors de paper usat. Reutilització de paper. 	Recursos Humans, Àrea de Medi Ambient. Promoció Econòmica.
"ALTRES ACCIONS DE CONSUM DE MATERIALS"	
<ul style="list-style-type: none"> Bosses de fècula de patata. Rebaixar al màxim els productes químics per màquines. 	Imatge i Serveis Editorials. Imatge i Serveis Editorials.

RESIDUS

Relació d'accions i dependències responsables en l'àmbit dels residus	
Acció	Dependència
"RESIDUS - RECOLLIDA SELECTIVA"	
<ul style="list-style-type: none"> Separació de residus. Contenedors als passadissos. 	Servei de Prevenció de Riscos Laborals, Gerència Recursos Humans.
<ul style="list-style-type: none"> Recollida selectiva de plàstic i paper. 	Recursos Humans, Àrea de Medi Ambient.
<ul style="list-style-type: none"> Recollida selectiva: tòners, paper i piles. 	Recursos Interns, Districte de Les Corts.
<ul style="list-style-type: none"> Recollida selectiva: paper, plàstics, tòners...). Ús de vidre (ampolles). 	Recursos Interns, Districte de Sants.
<ul style="list-style-type: none"> Recollida selectiva. Separar els residus a la cuina. Hi ha 4 tipus de papereres: envasos, vidre, paper i residus de menjar. 	Comunicació, ICUB.
<ul style="list-style-type: none"> Millora de la recollida selectiva. <ul style="list-style-type: none"> Recollida selectiva de paper, envasos de plàstic, tòners, CDs, piles a les oficines Recollida selectiva més àmplia (ferro, fusta, etc.) a les instal·lacions 	BSM.
<ul style="list-style-type: none"> Reciclatge de paper. <ul style="list-style-type: none"> Contenedors de paper a la fotocopiadora. Ús de paper reciclat. 	Institut Municipal de Persones amb Discapacitat.
<ul style="list-style-type: none"> A la cuina: contenidor de paper/plàstic, i contenidor de la fracció resta. Contenidor piles. Recollida tòners. Papereres reciclatge. No disposem d'espai físic per posar més contenidors (vidre, plàstic...). Gots sostenibles per a les activitats (xerrades, carnaval,...). 	Centre Cívic La Sedeta, Districte de Gràcia.
<ul style="list-style-type: none"> Es reciclen tòners i piles. 	Districte de Ciutat Vella.
<ul style="list-style-type: none"> Reciclatge de tota la matèria orgànica (fems, restes d'aliments,...) per fer-ne compost. 	Zoo de Barcelona, BSM.
<ul style="list-style-type: none"> Buidar documentació innecessària dels expedients a guardar dels usuaris. S'estalvia espai i s'estalvia compra d'arxivadors metàl·lics. I el paper destruït genera paper per reciclar. 	Centre de Serveis Socials del Coll.
<ul style="list-style-type: none"> Recollida selectiva: Ha mostrat freqüentació, però l'empresa contractada per la neteja no té pautes establertes. 	Arxiu Municipal, Districte de Gràcia.
<ul style="list-style-type: none"> No hi ha cubell de recollida de plàstics a la planta superior i a la planta baixa està amagat. 	Recursos Humans, Àrea de Medi Ambient.
"RESIDUS- GOTS REUTILITZABLES"	
<ul style="list-style-type: none"> Reutilització de gots de plàstic. 	Recursos Interns, Districte de Sants.

Relació d'accions i dependències responsables en l'àmbit dels residus	
Acció	Dependència
<ul style="list-style-type: none"> Aperitius sostenibles: ús de gots "del Francesc" (reutilitzables). 	Institut Municipal de Persones amb Discapacitat.
<ul style="list-style-type: none"> Hem pensat comprar tasses petites per a la màquina de cafè i així estalviar gots que contínuament s'han de llençar. 	Comunicació ICUB.
<ul style="list-style-type: none"> Substituir gots de plàstic d'aigua, o com a mínim, reutilitzar-los. 	Departament Administració, Urbanisme.
"ALTRES ACCIONS DE REDUCCIÓ DE RESIDUS"	
<ul style="list-style-type: none"> Portar petita carmanyola amb l'entrepà per tal d'evitar el paper d'alumini. 	Districte de Gràcia.

AIGUA I ENERGIA

Relació d'accions i dependències responsables en l'àmbit de l'aigua i l'energia	
Acció	Dependència
"ESTALVI D'AIGUA"	
<ul style="list-style-type: none"> Els lavabos tenen dos botonets a la cisterna per estalviar aigua. 	Comunicació, ICUB.
<ul style="list-style-type: none"> Intentar controlar que les aixetes i les cisternes no perdin aigua Reduir raig d'aigua si l'aixeta ho permet. 	Centre Cívic La Sedeta, Districte de Gràcia.
<ul style="list-style-type: none"> Ampolla a la cisterna i instruccions d'aixeta. 	Districte de Gràcia.
<ul style="list-style-type: none"> Ensabonar-me les mans abans de pitjar l'aigua, així en un sol cop tinc prou. No obrir els llums de les zones on no hi ha ningú fins que no arriben. 	Districte de Gràcia.
<ul style="list-style-type: none"> Reducció consum d'aigua: buscar substàncies no nocives per netejar llacs. Ús de productes biodegradables (bactèries descomponedores de matèria orgànica). 	Zoo de Barcelona, BSM.
<ul style="list-style-type: none"> També vaig preguntar perquè els vàters no porten doble descàrrega, però això no es va instal·lar. 	Arxiu Municipal, Districte de Gràcia.
"ENERGIA - AIRE CONDICIONAT/CALEFACCIÓ"	
<ul style="list-style-type: none"> Controlar que no s'obrin les finestres quan està posat l'aire condicionat. Controlar la temperatura sempre que sigui possible. 	Arxiu Municipal, Districte de Gràcia.
<ul style="list-style-type: none"> No posar l'aire condicionat si no és necessari. Obrir finestres. 	Recursos interns, Districte de Les Corts.
<ul style="list-style-type: none"> Aire condicionat a 25°C. 	Servei de Prevenció de Riscos Laborals, Gerència Recursos Humans.
<ul style="list-style-type: none"> Estalvi energètic: termòmetres als espais de treball. 	Districte de Gràcia.
"ENERGIA - APARELLS ELÈCTRICS / LLUMS"	

Relació d'accions i dependències responsables en l'àmbit de l'aigua i l'energia	
Acció	Dependència
• A l'hora de plegar, que la darrera persona revisi llums, fotocopiadora, ordinadors i calefaccions, però cadascú se n'ha fet responsable. Objectiu assolit.	Centre de Serveis Socials del Coll.
• Apagar els llums i les impressores quan marxem a casa i no deixar-les enceses fins que vingui la senyora de la neteja.	Comunicació, ICUB.
• Apagar els ordinadors diàriament.	Recursos humans, Àrea de Medi Ambient.
• Instal·lació interruptor de llum parcial a sala de reunions.	Recursos humans, Àrea de Medi Ambient.
• Es tanquen els llums dels serveis quan ja s'han fet servir. També es tanquen els ordinadors un cop acabada la jornada.	Recursos humans, Àrea de Medi Ambient.
• Apagar les impressores, llums i ordinadors.	Recursos Interns, Districte de Les Corts.
• Estalvi energètic: no tothom apaga els ordinadors...	Promoció Econòmica.
• Apagar ordinadors. • Apagar llums quan acaba la jornada. • Reduir la il·luminació innecessària. • S'han deixat d'engegar aparells d'aire condicionat i calefacció innecessaris.	Districte de Ciutat Vella.
• Apagar els llums quan sortim una estona del despatx. • Al migdia, apagar llums espais 3era planta (espais tallers i assajos).	Centre Cívic La Sedeta, Districte de Gràcia.
• Creació comissió d'estalvi energètic a la Gerència de Recursos Humans.	Servei de Prevenció de Riscos Laborals, Gerència Recursos Humans.
• Desconnectar ordinadors i monitors.	Departament d'Administració, Urbanisme.
• Aprofitar llum natural de les finestres (abús llum artificial).	Departament d'Administració, Urbanisme.
• Marcar pautes de tancament a diari d'ordinadors, fotocopiadores i altres aparells elèctrics.	Arxiu Municipal, Districte de Gràcia.
• Llums: no ha estat possible fer res, tot i la meva preocupació.	Arxiu Municipal, Districte de Gràcia.

FORMACIÓ/INFORMACIÓ/COMUNICACIÓ I ALTRES

Relació d'accions i dependències responsables en l'àmbit de la formació, la informació, la comunicació i altres	
Acció	Dependència
"CURSOS FORMACIÓ A TOT EL PERSONAL"	
• Curs de formació per sensibilització de temes ambientals (2 hores).	Àrea de Medi Ambient.

Relació d'accions i dependències responsables en l'àmbit de la formació, la informació, la comunicació i altres	
Acció	Dependència
• Formació/sensibilització ambiental. ○ Formació ambiental genèrica als nous responsables de medi ambient que fins al moment tenien altres funcions. ○ Formació en ecoconducció.	BSM.
"PEPITO GRILLO"	
• Recomanar, orientar i insistir diàriament en llençar els envasos en els contenidors selectius. Objectiu assolit (cal remarcar que tenim tot tipus de contenidors).	Centre de Serveis Socials del Coll.
• Avis WC on es demanava que en cas de que les aixetes degotessin, etc. s'avisés a manteniment per la seva reparació.	Districte de Ciutat Vella.
• Regular a menor potència l'aire condicionat i la calefacció. Fer-los veure que és preferible portar una samarreta interior que posar ben alta la calefacció. S'hi guanya comoditat personal i respecte i comoditat pels companys. Objectiu no massa aconseguit.	Centre de Serveis Socials del Coll.
• Estalvi general: plafó informatiu de temes ambientals damunt la fotocopiadora.	Districte de Gràcia.
• Recordar i insistir en els temes d'estalvi als companys. "Lluitar" perquè alguns s'enfaden.	Districte de Gràcia.
• Transport – mobilitat: discutir amb l'administradora.	Districte de Gràcia.
"EQUIPS VERDS. VOLUNTARIS"	
• Formació de l'Equip Verd grup de Voluntaris entre els treballadors dels Zoo per donar idees i fer accions sostenibles.	Zoo de Barcelona, BSM.
"EDITAR INSTRUCCIONS DE DOBLE CARA"	
• Estalvi de paper: instruccions fotocòpies i impressió a dues cares.	Districte de Gràcia.
"REGALS D'EMPRESA AMBIENTALS"	
• Regal de Nadal: els últims anys que s'ha fet un petit detall per Nadal s'ha utilitzat productes reciclats o bé de Comerç Just.	Districte de Ciutat Vella.
• Cafè i sucre de Comerç Just a les màquines de vending de l'empresa.	BSM.
"INFORMAR SOBRE PROVEÏDORS AMB GESTIÓ AMBIENTAL"	
• Difusió dels serveis mediambientals oferts per entitats de la discapacitat (serveis de reciclatge i recollida de residus).	Institut Municipal de Persones amb Discapacitat.
"CAMPANYA BICIA'T"	
• Participació a la campanya "BICIA'T A LA FEINA": 2 bicis a disposició dels treballadors per trajectes relacionats amb la feina. Pocs usuaris però bona iniciativa per sensibilitzar.	Promoció Econòmica.

Relació d'accions i dependències responsables en l'àmbit de la formació, la informació, la comunicació i altres	
Acció	Dependència
"BIODIVERSITAT"	
<ul style="list-style-type: none"> • Accions per ajudar a la fauna lliure del jardí: <ul style="list-style-type: none"> ○ fer jardí per papallones. ○ prohibició de trampes per ratolins. ○ col·locació de caixes niu. 	Zoo de Barcelona, BSM.

ANNEX 2: Fotografia de grup

